

Министарство просвјете и културе
Републике Српске

(Назив предшколске установе)

(Мјесто)

ПЛАН ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА

Приправник _____
(име и презиме)

Стручно звање _____
(приправника)

Ментор _____
(име и презиме, стручно звање)

САДРЖАЈ РАДА

Планирање васпитно- образовног рада	Присуство приправника непосредном васпитно- образовном раду ментора са фондом од 30 сати	
	Одржавање 15 учећих активности у присуству ментора	
Планирање рада на проучавању методике предшколског васпитања и образовања		

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ САДРЖАЈА РАДА

Планирање васпитно-образовног рада	
------------------------------------	--

План реализације рада на проучавању прописа из области предшколског васпитања и образовања		
Рад на педагошкој документацији и евиденцији		
За стручне сараднике	Емпиријско или теоријско истраживање	
	План реализације васпитног рада	
Установа у којој се реализује програм		
Период реализације програма		
Задужена лица за рад са приправником		

План приправничког стажа усвојен на сједници Стручног вијећа васпитача дана _____ (М. П.) _____
(потпис приправника) (потпис ментора) (потпис директора)

ПРИЛОГ 2.

Министарство просвјете и културе Републике Српске

(Назив предшколске установе)

(Мјесто)

ЕВИДЕНТНИ ЛИСТ О РАДУ ПРИПРАВНИКА

Приправник _____ (презиме и име)

Стручно звање _____ (приправник)

Ментор _____ (презиме и име, стручно звање)

Радна 20...../..... година

РЕАЛИЗАЦИЈА РАДА		
Реализација васпитно-образовног рада	Присуство приправника непосредном васпитно-образовном раду ментора са фондом од 30 сати	
	Одржавање 15 учећих активности у присуству ментора	
Реализација рада на проучавању методике предшколског васпитања и образовања		

РЕАЛИЗАЦИЈА САДРЖАЈА РАДА		
Планирање васпитно-образовног рада		
Реализација рада на проучавању прописа из области предшколског васпитања и образовања		
Рад на педагошкој документацији и евиденцији		
За стручне сараднике	Емпиријско или теоријско истраживање	
	Реализација васпитног рада	
Установа у којој је реализован програм		
Период реализације програма		
Задужена лица за рад са приправником		

Реализација Плана приправничког стажа усвојена на сједници Стручног вијећа дана _____ (М. П.) _____
(потпис приправника) (потпис ментора) (потпис директора)

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ МЕНТОРА О ПРИПРАВНИКУ

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ МЕНТОРА О ПРИПРАВНИКУ

(Мјесто и датум) М. П. _____
(потпис директора)

ПРИЛОГ 3.

Министарство просвјете и културе Републике Српске

(Назив предшколске установе)

(Мјесто)

ИЗВЈЕШТАЈ

О ПРИПРАВНИЧКОМ СТАЖУ ПРИПРАВНИКА

(презиме и име приправника)

(стручно звање)

Ментор _____ (презиме и име, стручно звање)

Радна 20...../..... година

УПУТСТВО

1. Општи подаци

1.1. Краћи приказ радног односа приправника током којег је обављен приправнички стаж (почетак рада, могући прекид и разлози прекида приправничког стажа, предшколске установе у којима је обављен приправнички стаж).

1.2. Подаци о лицима која су пружала стручну помоћ и пратила остваривање Програма приправничког стажа и њихов рад (лица, обављени увиди, врсте помоћи, оцјена свог рада и друго).

2. Прописи и педагошка документација и евиденција

2.1. Како је остварен Програм приправничког стажа (познавање прописа из основа уставног уређења и познавање законских и подзаконских аката Републике Српске из предшколског васпитања и образовања, те општих аката предшколске установе, програма предшколског васпитања и образовања, права и обавеза дјете, васпитача, стручних сарадника, управљања и руковођења предшколске установе и друго).

2.2. Познавање и примјена педагошке документације и евиденције у васпитно-образовном раду (правовременост, функционалност, уредност, вођење дневника приправничког стажа и друго).

3. Општи педагошки послови

3.1. Рад са дјецом (у групи, појединачни и групни рад, рад са дјецом са сметњама у развоју, рад са надареном дјецом, успјешност и начини комуникације са дјецом).

3.2. Партнерство са родитељима или старатељима (успјешност и начин партнерства, те припремање и вођење појединачних или групних сусрета са родитељима или старатељима, рад са Савјетом родитеља и друго).

3.3. Учествовање у раду стручних органа установе и радионицама, семинарима, сајетовањима, праћење педагошке литературе и друго.

3.4. Брига о култури приправниковог усменог и писменог изражавања (ако је приправнику била потребна допунска стручна помоћ, како је и колико је успјешно остварена).

3.5. Посебни педагошки послови васпитно-образовног радника (праћење реализације програма предшколског васпитања и образовања, праћење понашања и поступака дјете у различитим ситуацијама, сарадња са радницима установе и са друштвеним партнерима и друго).

4. Стручно-педагошки послови

4.1. Начин и реализација увођења приправника у рад, залагање, примјена методичких и педагошко-психолошких знања у васпитно-образовном процесу.

4.2. Учествовање у организацији манифестација планираних Годишњим програмом рада установе.

5. Мишљење о припремљености приправника за полагање стручног испита.

Одговорна лица:

1. _____ М. П. 2. _____
(директор) (ментор приправника)

ПРИЛОГ 4.

Министарство просвјете и културе Републике Српске

ПРОГРАМ

ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА

Програм полагања стручног испита за самосталан васпитно-образовни рад васпитно-образовних радника из члана 8. овог

правилника састоји се од градива за практични дио и усмени дио испита, те представља оквир у којем ће се кретати испитна комисија.

I - ПРАКТИЧНИ ДИО ИСПИТА

ТЕМАТСКИ ОКВИР ЗА ПИТАЊА НА ПРАКТИЧНОМ ДИЈЕЛУ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ВАСПИТАЧЕ

1. Теоријске поставке развоја на којима може да буде засновано рано учење - филозофија раног учења
2. Циљеви раног учења
3. Дијете као актер сопственог развоја - унутрашња неравнотежа као покретач развоја
4. Надарена дјеца и дјеца са сметњама у развоју у предшколској установи
5. Средина и наслеђе као чиниоци развоја
6. Основна упоришта програма раног учења
7. Дијете као активан учесник програма
8. Средина као комплексан ослонац програма
9. Адаптација дјетета у новој средини предшколске установе и поступци васпитача и родитеља
10. Програмска оријентација система образовања
11. Концепције и врсте програма раног учења
12. Методичко моделовање активности предшколске дјеце
13. Програм предшколског васпитања и образовања у Републици Српској
14. Циљ, задаци, принципи и програмска оријентација система предшколског васпитања и образовања
15. Развојни и интегративни приступ у планирању, документовању, праћењу и вредновању васпитно-образовног процеса у предшколској установи
16. Садржаји програма предшколског васпитања и образовања према аспектима развоја
17. Физички раст и развој и дефинисани исходи
18. Социјално-емоционални развој и дефинисани исходи
19. Интелектуални развој и дефинисани исходи
20. Развој говора и комуникације и дефинисани исходи
21. Основне функције предшколске установе, врста и намјена
22. Организација живота и рада у предшколској установи
23. Неодвојивости њега, васпитања и образовања дјеце у јасличким васпитним групама
24. Карактеристике развоја, могућности и општа упоришта програма раног учења са дјецом јасличког узраста
25. Опште основе планирања рада у предшколској установи
26. Општи методички модел и фазе реализације Програма
27. Актери планирања у предшколској установи
28. Врсте планирања и вођење педагошке документације и евиденције
29. Методе предшколског васпитања и образовања
30. Дефиниција и настанак метода раног учења
31. Дјечија игра као доминантна метода у предшколском васпитању и образовању
32. Значај игре и могућности њене примјене у предшколском учењу
33. Основна обиљежја и врсте дјечијих игара
34. Покретне игре
35. Игре маште или игре улога
36. Игре са готовим правилима (дидактичке игре)
37. Конструкторске игре
38. Аспекти развоја у контексту методе дјечије игре
39. Култивисање и организације дјечије игре
40. Дијете и лутка
41. Дјечији цртеж
42. Дијете и сликовница
43. Метода дјеловања специфично уређеном средином
44. Центри за учење: појам и основна обиљежја
45. Методичке специфичности центара учења у односу на традиционалну праксу предшколства
46. Улога васпитача и одраслих у дјечијој игри у центрима учења
47. Организација, опремање и припремање центара учења

48. Усмјеравање избора активности и култивисање интересовања дјеце
49. Васпитачи као посматрачи дјеце
50. Васпитачи као помагачи
51. Васпитачи као евалуатори
52. Рад васпитача у условима у мјешовитим узрастним групама
53. Тимски рад васпитача и учешће у организацији свечаности и манифестација
54. Васпитач и агресивно дијете
55. Васпитач и повучено дијете
56. Комуникацијске вјештине васпитача
57. Партнерство предшколске установе и породице
58. Улога васпитача у партнерству са породицом
59. Принципи, методе, облици и садржаји сарадње и партнерства

ТЕМАТСКИ ОКВИР ЗА ПИТАЊА НА ПРАКТИЧНОМ ДИЈЕЛУ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА СТРУЧНЕ САРАДНИКЕ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

1. Основна обиљежја Програма предшколског васпитања и образовања
2. Задаци и послови стручног сарадника
3. Развојни и интегративни приступ у планирању, документовању и вредновању васпитно-образовног процеса у предшколској установи
4. Вођење педагошке документације и евиденције
5. Истраживање као нови начин стручног усавршавања васпитача и унапређивања васпитно-образовне праксе
6. Стручни сарадник и пријем дјеце у предшколску установу
7. Праћење напредовања дјеце и стручна помоћ у раду са дјецом
8. Активности у раду с дјецом и примјена у планирању и документовању
9. Партнерство са породицом и како га развијати
10. Дјечија игра
11. Анализа дјечијег цртежа у програму и евалуација програма рада с дјецом у предшколској установи
12. Развијање посебних програма у предшколској установи
13. Обогаћивање живота дјеце и одраслих у предшколској установи
14. Унапређивање комуникације у предшколској установи
15. Тимски рад у процесу унапређивања васпитно-образовног процеса у предшколској установи и учешће у организацији свечаности и манифестација
16. Идентификација и рад са надареном дјецом
17. Идентификација и рад са дјецом са сметњама у развоју
18. Стручни сарадник у функцији унапређивања, планирања и вредновања програма рада с дјецом
19. Процењивање развоја дјеце у предшколској установи у функцији развоја програма с дјецом
20. Значај лутке у препознавању потреба дјетета у предшколској установи и терапијски приступ
21. Значај емоционално-социјалне климе у предшколској установи
22. Задаци и активности стручног сарадника при прелазу дјетета из предшколске установе у школу

II - ТЕМАТСКИ ОКВИР ЗА ПИТАЊА НА УСМЕНОМ ДИЈЕЛУ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНЕ РАДНИКЕ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

1. Основи уставног уређења БиХ

- Устав БиХ - Општи оквирни споразум за мир у БиХ - Анекс IV,

- Надлежност институција БиХ,
- Парламентарна скупштина БиХ (Представнички дом и Дом народа - избор, мандат, састав, начин одлучивања и надлежности),
- Предсједништво БиХ (избор, мандат, састав и надлежности),
- Савјет министара БиХ (именовање, мандат, састав и надлежност),
- Уставни суд БиХ.

2. Основи уставног уређења Републике Српске

- Устав Републике Српске,
- Законодавна власт - Народна скупштина Републике Српске (именовање, мандат, састав и надлежност),

- Извршна власт - Влада Републике Српске (састав, избор, одлучивање о виталним интересима и овлашћења премијера, овлашћења министара, мандат и надлежности),
- Судска власт Републике Српске - врсте судова, именовање судија,
- Јединица локалне самоуправе - начелник/градоначелник (избор, мандат, надлежности), скупштина,
- Држављанство БиХ и Републике Српске (стицање држављанства, престанак држављанства),
- Омбудсман за дјecu Републике Српске.

3. Законски и подзаконски прописи из области предшколског васпитања и образовања и општи акти установе

- Право дјетета на образовање,
- Циљеви и задаци предшколског васпитања и образовања,
- Оснивање и престанак рада предшколске установе,
- Организација и рад предшколске установе,
- Програм предшколског васпитања и образовања,
- Упис дјеце у предшколску установу,
- Васпитање и образовање дјеце са сметњама у развоју,
- Савјет родитеља,
- Педагошка документација и евиденција,
- Запослени у предшколској установи,
- Заснивање и престанак радног односа у предшколској установи,
- Стручно усавршавање и напредовање васпитача и стручних сарадника,
- Управљање и руковођење предшколском установом и процедура избора органа управљања и руковођења,
- Стручни органи у предшколској установи,
- Општи акти у предшколској установи,
- Финансирање предшколске установе,
- Управни надзор над законитошћу рада предшколске установе,
- Стручни надзор,
- Инспекцијски надзор васпитања и образовања,
- Казнене одредбе.

III - ЛИТЕРАТУРА ЗА ПРАКТИЧНИ ДИО СТРУЧНОГ ИСПИТА

1. Банђур, В. и Кундачина, М. (2005). Методолошки практикум - вежбе из методологије педагошког истраживања, Ужице: Учитељски факултет.

2. Банђур, В. и Поткољак, Н. (1999). Методологија педагогије. Београд: Савез педагошких друштава Југославије.

3. Branković, D., Ilić, M. (2003). Osnovi pedagogije. Banja Luka: Komesgrafika.

4. Vigotski, L. (2005). Дејча машта и stvaralaštvo. Београд: Завод за удзбенике и наставна средства.

5. Грандић, Р. (2001). Породична педагогија. Нови Сад: Филозофски факултет.

6. Каменов, Е. (1997). Модел основа програма васпитно-образовног рада са предшколском децом. Одсек за педагогију Филозофског факултета у Новом Саду. Републичка заједница виших школа за образовање васпитача.

7. Kamenov, E. (1999). Predškolska pedagogija. Београд: Завод за издавање удзбеника и наставних средстава.

8. Kamenov, E., Spasojević, P. (2008). Predškolska pedagogija: udzbenik za studente i priručnik za vaspitače. Bijeljina: Pedagoški fakultet.

9. Klemenović, J. (2009). Savremeni predškolski programi. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine, Novi Sad. Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača, Vršac.

10. Mužić, V. (1982). Metodologija pedagoškog istraživanja. Сарајево: Завод за удзбенике и наставна средства.

11. Olport, G. V. (1991). Sklop i razvoj ličnosti. Bugojno: PIP "Katarina".

12. Pijažе, Ž., Inhelder, B. (1978). Intelektualni razvoj deteta. Београд: Завод за удзбенике и наставна средства.

13. Рот, Н. (1987). Општа психологија. Београд: Завод за удзбенике и наставна средства.

14. Спасојевић, П. (2003). Игра и рано учење - програми раног учења усмјерени на дијете. Српско Сарајево: Завод за удзбенике и наставна средства.

15. Спасојевић, П., Николић, С. (2006). Основе програма предшколског васпитања и образовања - експериментална верзија, Бања Лука: Министарство просвјете и културе Републике Српске.

16. Спасојевић, П. (2013). Методика предшколског васпитања и образовања. Бања Лука: Нова школа плус.

17. Спасојевић, П., Прибишев Белеслин, Т., Николић, С. (2007). Програм предшколског васпитања и образовања. Министарство просвјете и културе Републике Српске, Источно Сарајево: Завод за удзбенике и наставна средства.

18. Stojaković, P. (2012). Prvih šest godina. Banja Luka: Grafid.

19. Suzić, N. (2005). Pedagogija za XXI vijek. Banja Luka: TT-centar.

20. Fulgosi, A. (1983). Psihologija ličnosti. Zagreb: Školska knjiga.

IV - ЛИТЕРАТУРА ЗА УСМЕНИ ДИО СТРУЧНОГ ИСПИТА

1. Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 31/02 и 31/03),

2. Устав БиХ (Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини - Анекс IV),

3. Закон о предшколском васпитању и образовању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 119/08 и 1/12),

4. Закон о предшколском васпитању и образовању ("Службени гласник Републике Српске", број 79/15),

5. Закон о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", бр. 68/07 и 109/12),

6. Закон о раду - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 55/07),

7. Посебни колективни уговор за запослене у области образовања и културе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/14),

8. Закон о Омбудсману за дјecu Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 103/08 и 70/12).

НАПОМЕНА: За правилнике и остале подзаконске акте који су донесени у складу са Законом о предшколском васпитању и образовању ("Службени гласник Републике Српске", број 79/15) нису наведени тачни извори ("Службени гласник Републике Српске") због могућности да се исти могу мијењати и допуњавати, односно доносити нови законски и подзаконски акти. Приправници су обавезни те документе проучити у њиховој основној форми, а затим све измјене и допуне које се на исте односе, који су им доступни у предшколској установи.

ПРИЛОГ 5.

МИНИСТАРСТВУ ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ПРИЈАВА

ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИХ РАДНИКА У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

На основу члана 65. став 7. Закона о предшколском васпитању и образовању ("Службени гласник Републике Српске", број 79/15) и члана 14. став 4. Правилника о полагању стручног испита за васпитно-образовне раднике у предшколској установи ("Службени гласник Републике Српске", број /15), пријављујем се:

1. Лични подаци

(име приправника)	(презиме приправника)	(име једног родитеља)

(датум рођења)	(мјесто рођења)	(држава рођења)

(издата у МУП-у)		(ЈМБ)

2. Адреса сталног мјеста пребивалишта и број телефона
Поштански број _____, мјесто _____, општина _____,
улица _____, број _____, број телефона: _____,
e-mail: _____.

3. образовање
Завршена средња школа _____,
(врста и смјер средње школе)

Дипломирао/-ла на: _____,
(назив и мјесто високошколске установе)

смјер: _____ и стекао знање _____,
(завршена студијска група)

Циклус високог образовања (заокружи):

1 циклус у трогодишњем трајању - 180 ECTS бодова

1 циклус у четворогодишњем трајању - 240 ECTS бодова

4. Подаци о приправничком стажу приправника

У _____ је обављао приправнички стаж од ____ до ____
(Назив и мјесто предшколске установе)

У _____ је обављао приправнички стаж од ____ до ____
(Назив и мјесто предшколске установе)

У _____ је обављао приправнички стаж од ____ до ____
(Назив и мјесто предшколске установе)

5. Подаци о ментору

_____, _____
(име и презиме) (струка и стручни назив)

_____, _____
(стручно звање) (установа у којој је запослен/а)

6. Приправник се пријављује за полагање стручног испита из (заокружи):

1. Практичног и усменог дијела стручног испита

2. Практичног дијела стручног испита

3. Усменог дијела стручног испита

Испит желим полагати у року (заокружи):

1. од 25. септембра до 25. октобра, 2. од 15. новембра до 15. децембра,

3. од 5. фебруара до 5. марта, 4. од 5. маја до 5. јуна.

Уз пријаву прилажем:

1) диплому о стеченом образовању кандидата,

2) план приправничког стажа,

3) евидентни лист и мишљење ментора,

4) извјештај о реализацији Програма приправничког стажа,

5) увјерење установе о обављеном приправничком стажу и

6) доказ о новчаној уплати на име накнаде трошкова полагања стручног испита.

7. За полагање стручног испита пријављујем се (заокружи):

a) први пут б) други пут в) трећи пут

За приправника Кандидат

Директор _____

ПРИЛОГ 6.

На основу члана 21. Правилника о полагању стручног испита за васпитно-образовне раднике у предшколској установи (“Службени гласник Републике Српске”, број /15), Комисија за полагање стручног испита за самосталан рад у предшколској установи у саставу: 1. _____ (предсједник), 2. _____ (члан), 3. _____ (члан) је дана _____ 20 _____ године у _____ часова сачинила:

ЗАПИСНИК
о обављеном стручном испиту

Кандидат: _____ (име једног родитеља) _____, рођен/-а _____ у _____, општина _____, држава _____, бр. л. к. _____, издата од _____, по струци _____, запослен/-а у _____ на пословима _____.

Кандидат (за васпитаче) је приступио полагању практичног дијела стручног испита на основу етапног плана из теме _____ са називом учеће активности _____.

Кандидат је приступио полагању практичног дијела стручног испита (за стручне сараднике) и бранио истраживачки рад о теми: _____.

На основу увида у документацију, Рјешењем број: _____ од _____ 20 _____ године, утврђено је да кандидат испуњава услове и да може приступити полагању стручног испита.

Кандидат је почео полагање стручног испита дана _____ 20 _____ године, а исти окончао _____ 20 _____ године и постигао/-ла следећи успјех:

	Питања	Оцјена практичног дијела стручног испита	Потпис чланова Комисије
Практични дио стручног испита			1. _____ (предсједник)
			2. _____ (члан)
			3. _____ (члан)

	Питања	Оцјена усменог дијела стручног испита	Потпис чланова Комисије
Усмени дио стручног испита			1. _____ (предсједник)
			2. _____ (члан)
			3. _____ (члан)

На основу показаног знања, у складу са Програмом полагања стручног испита, Комисија констатује да је **кандидат положио - није положио** (заокружити потребно) **стручни испит**.

Секретар Комисије: _____ Ментор: _____ Предсједник Комисије: _____

ПРИЛОГ 7.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

На основу члана 21. Правилника о полагању стручног испита за васпитно-образовне раднике у предшколској установи (“Службени гласник Републике Српске”, број /15), министар просвјете и културе издаје

У В Ј Е Р Е Њ Е

о положеном стручном испиту за самосталан васпитно-образовни рад

_____, рођен/-а _____ у _____
(име, име једног родитеља и презиме) (дан, мјесец и година)

_____, општина _____, држава _____ са _____
завршеним/-ом _____ у _____
(назив високошколске установе) (сједиште високошколске установе)

полагао/-ла је дана _____ стручни испит у складу са Програмом полагања стручног испита за самосталан васпитно-образовни рад на пословима _____

и према оцјени Комисије за полагање стручног испита

ПОЛОЖИО/-ЛА ЈЕ ИСПИТ

и стекао/-ла је право за самосталан васпитно-образовни рад у предшколској установи.

Број: _____ М. П. _____

Бања Лука, _____ године _____ **МИНИСТАР**

ПРИЛОГ 8.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
ЕВИДЕНЦИЈА

ЛИЦА КОЈА СУ ПОЛОЖИЛА СТРУЧНИ ИСПИТ
ЗА САМОСТАЛАН ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД У
ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

Редни број	Име и презиме, име једног родитеља	Датум рођења	Мјесто, општина и држава рођења	Јединствени матични број	Завршена високошколска установа	Смјер - група - одсјек	Стечено звање	Назив истраживачке теме / учеће активности

Датум положеног стручног испита	Питања из практичног дијела стручног испита	Питања из усменог дијела стручног испита	Име и презиме чланова Комисије	Број и датум издатог увјерења о положеном стручном испиту